

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УЖИЧКА ГИМНАЗИЈА
Дел.број: 102/1
Датум : 02.02.2026.године
Ужице

ПРАВИЛНИК
О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И
МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
УЖИЧКЕ ГИМНАЗИЈЕ У УЖИЦУ

Ужице, јануар 2025. године

На основу члана 119. став 1. тачка 1. а у вези са члановима 80-86. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС” бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023), и члана 32. став 1. тачка 1. Статута Ужичке гимназије у Ужицу, Школски одбор на седници одржаној дана 02.02.2026. године, донео је следећи

ПРАВИЛНИК

о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика Ужичке гимназије у Ужицу

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се права, обавезе и одговорност ученика, одговорност родитеља, појачан васпитни рад, васпитно-дисциплински поступак, надлежност за изрицање васпитних и васпитно-дисциплинских мера, оцењивање владања ученика, материјална одговорност ученика и правна заштита ученика.

Изрази у овом Правилнику коришћени су родно неутрално, тако да подразумевају особе оба пола.

Члан 2.

Уписом у Школу ученик преузима обавезе прописане Законом о основама система образовања и васпитања (даље: Закон), посебним законом, Статутом Школе и овим Правилником.

Члан 3.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену овим Правилником.

Ученик може да одговара за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом или посебним законом, као и за повреду забране из чл. 110-112. Закона.

Члан 4.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

2. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 5.

Ученици имају права и обавезе утврђене Законом, подзаконским актима, Правилима понашања Ужичке гимназије, овим Правилником и другим општим актима Школе, а нарочито право на:

1. квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева образовања и васпитања у складу са чл. 7. и 8. Закона о основама система образовања и васпитања,
2. уважавање личности,
3. подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију,
4. заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања,
5. благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за њихово школовање,
6. информације о његовим правима и обавезама,
7. учествовање у раду органа Школе у складу са Законом и посебним законом,
8. слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента,
9. јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит
10. покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 1. тачке 1) до 9) овог члана нису остварена,
11. заштиту и правично поступање установе према детету и ученику,
12. стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика у складу са посебним законом,
13. друга права у области образовања и васпитања у складу са Законом.

Члан 6.

Ученик има обавезу да:

1. редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
2. поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе; у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу од куће до Школе,
3. ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
4. не омета извођење наставе нити других облика образовно-васпитног рада и не напушта час нити друге облике образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника или другог лица које изводи одређену активност;
5. поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
6. негује атмосферу другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
7. чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија, и чува имовину предузећа, односно организација у којима се изводи део програма образовно-васпитног рада;
8. стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
9. поштује забрану дискриминације, забрану насиља, злостављања и занемаривања, забрану понашања којим се вређа углед, част или достојанство и забрану страначког организовања и деловања;
10. у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи,
11. приликом уласка у учионицу одложи мобилни телефон у кутију за то намењену на начин прописаним Правилником о употреби мобилних телефона у Ужичкој гимназији током реализације наставе,

12. не употребљава мобилни телефон, електронски уређај и друга средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
13. не употребљава нити уноси у школу алкохол, дуван, наркотичко средство или психоактивне супстанце,
14. користи објекте и други инвентар Школе или објекта на другом месту у ком се изводи образовно-васпитни рад сагласно њиховој намени,
15. развија хумане и другарске међусобне односе, не изазива туче и немире,
16. се у Школи и ван ње понаша како доликује ученику, чувајући свој углед и углед Школе,
17. се продржава правила понашања и правила облачења у Школи, одржава личну хигијену, као и хигијену одеће и обуће,
18. се придржава прописа о заштити становништва од изложености дуванском диму,
19. се придржава прописа о заштити од пожара и Правила заштите од пожара у Школи и
20. се придржава прописа о безбедности и здрављу и заштити на раду.

3. ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 7.

Ученик може да одговара за:

- лакшу повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим Правилником,
- тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом или посебним Законом,
- повреду забрана из чл. 110 - 112. Закона
- материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са чланом 83. став 5. Закона.

4. ОДГОВОРНОСТ РОДИТЕЉА

Члан 8.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

1. за упис детета у школу;
2. за редовно похађање наставе;
3. за редовно похађање припремне наставе;
4. да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
5. да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
6. да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
7. за повреду забране из чл. 110–112. Закона учињену од стране ученика;
8. за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона;
9. да поштује правила установе.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

5. ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД

Члан 9.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. овог закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Члан 10.

Одељењски старешина утврђује повреду обавезе ученика, информише родитеља, подноси директору Захтев за појачаним васпитним радом са учеником одмах, или наредног радног дана од дана сазнања за учињену повреду, односно Захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка у зависности од врсте повреде.

Директор школе по добијању захтева доноси Решење о појачаном васпитном и друштвено-корисном, односно, хуманитарном раду са учеником којим одређује ко ће обављати појачан васпитни рад са учеником и активности у оквиру друштвено-корисног, односно, хуманитарног рада, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника.

Решење из става 2. овог члана се доставља одељењском старешини, психолошко-педагошкој служби, родитељу, односно другом законском заступнику ученика.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или Тимом за инклузивно образовање, сачињава План појачаног васпитног рада са учеником (у даљем тексту: План).

Појачан васпитни рад остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Уколико План садржи предлог за укључивање других надлежних установа или органа у циљу пружања подршке ученику, родитељу, односно другом законском заступнику и/ или Школи, директор школе се писаним путем обраћа надлежној установи или органу ради укључивања у појачан васпитни рад.

О појачаном васпитном раду и остваривању Плана води се евиденција. Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Извештај о појачаном васпитном раду, на основу евиденције, заједнички сачињавају одељењски старешина, стручни сарадници и укључени тимови. Извештај садржи процену да ли су и у којој мери предузете активности довеле до позитивне промене понашања ученика.

Одељењски старешина сачињава Извештај у два примерка од којих један примерак доставља директору Школе преко секретаријата школе пре изрицања васпитно-дисциплинске мере, а други примерак чува у својој документацији о раду одељењског старешине.

Запослени у секретаријату Школе одмах по добијању Извештаја исти доставља директору, односно, Наставничком већу у циљу изрицања васпитно-дисциплинске мере.

6. ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА И ВАСПИТНЕ МЕРЕ

6.1. Лакше повреде обавеза ученика

Члан 11.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године, од чега мање од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
2. ометање рада осталих ученика и наставника у свом или другом одељењу на редовној, допунској, додатној настави, секцији и другим облицима образовно-васпитног рада и угрожавање права других ученика на квалитетан образовно - васпитни рад;
3. недолично понашање и опхођење с непоштовањем према другим ученицима, запосленима и другим лицима;
4. кашњење на наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
5. самовољно напуштање наставе и других облика образовно-васпитног рада;
6. недисциплиновано понашање и изазивање нереда мањих размера (чарке, ситне расправе и сл.) у учионици и другим просторијама Школе и непосредној близини школе, за време трајања наставе, испита, спортских, културних и других активности, ван наставе и за време одмора;
7. поновљено уписивање у напомену за ометање часа;
8. непридржавање школских правила и општих аката школе и непоступање по прописаним правилима понашања и правилима облачења у Школи;
9. непоступање по одлукама директора, наставника и других органа Школе и непридржавање упутстава и препорука који доносе органи управљања и руковођења и стручни органи школе;
10. неоправдано одбијање извршавање задатака који проистичу из школског програма,
11. ако не доноси потребна средства за наставу (прибор, свеске, уџбенике, опрему за физичко васпитање и вежбе, наставу у блоку и практичну наставу);
12. необавештавање родитеља и другог законског заступника о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних срадника и непреношење одлука и упозорења органа Школе;
13. одбијање да примени мере заштите и безбедности ученика у школи, на вежбама, настави у блоку, практичној настави, екскурзији или ваннаставним активностима ван школе;
14. неодлагање мобилног телефона на почетку часа на место за то одређено у кутији, а што је прописано Правилником о употреби мобилних телефона у Ужичкој гимназији током реализације наставе;

15. коришћење мобилног телефона и других средстава комуникације и технике којима се ремети рад на часу;
16. оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација, прибора и друге имовине школе или организације у којој се изводи образовно-васпитни рад;
17. непријављивање настале штете и немаран однос према имовини школе или привредног друштва и установе у којима се остварује образовно-васпитни рад иако због тога нису настале штетне последице;
18. оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи или другој организацији где се остварује образовно-васпитни рад;
19. нарушавање естетског изгледа и хигијене школе (писање по зидовима, клупама, уношење и бацање семенки, жвакаћих гума и других отпадака у школске просторије или просторије друге организације где се остварује образовно-васпитни рад);
20. када у својству редара не припреми средства и услове за наставу и не обавештава наставника о одсуству ученика;
21. када у својству редара не чува предмете, књиге и прибор ученика, или се не стара о хигијени учионице, или било ког простора где се одвија настава, уколико на почетку часа не пријави уочене недостатке предметном наставнику, или не пријави свако оштећење школске или личне имовине наставнику, одељењском старешини, дежурном наставнику или другом запосленом у Школи;
22. улазак у наставничку канцеларију и друге службене просторије, без позива и одобрења;
23. не води рачуна о својим одевним и личним предметима, прибору и опреми;
24. не чува од оштећења и уништења ђачку књижицу, сведочанство и друге јавне исправе које школа издаје;
25. не да на увид родитељу, односно другом законском заступнику, ђачку књижицу, у коју одељенски старешина уноси обавештења, успех, васпитно-дисциплинске мере и друго;
26. неоправдано задржавање у ходницима школе за време часа;
27. неправдање изостанака у року од 8 дана и недавање или давање непотпуних и нетачних контакт информација;
28. злоупотреба лекарског оправдања;
29. ако својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права;
30. повреде првог нивоа прописане Правилником о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, а то су:
 - облици физичког насиља: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари и сл.
 - облици психичког насиља: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање” и сл.
 - облици социјалног насиља: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина и сл.
 - облици сексуалног насиља са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикација и сл.
 - облици насиља злоупотребом информационих технологија, друштвених мрежа и других дигиталних канала комуникације: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука смс-ом, ммс-ом или путем аудиовизуелних снимака и сл.

6.2. Васпитне мере

Члан 12.

За лакшу повреду обавеза ученика може да се изрекне васпитна мера и то:

- опомена,
- укор одељењског старешине и
- укор одељењског већа.

Члан 13.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из члана 11. без вођења васпитно- дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 9. овог Правилника.

Члан 14.

Васпитна мера **Опомена** изриче се ученику који учини лакшу повреду обавезе ученика или неоправдано изостане са наставе 5 до 7 часова у току школске године.

Васпитна мера **Укор одељењског старешине** изриче се ученику који учини лакшу повреду обавезе ученика или неоправдано изостане са наставе 8 до 15 часова у току школске године.

Васпитне мере **опомена** и **укор одељењског старешине** изриче одељењски старешина на часу одељењског старешине.

Васпитна мера **Укор одељењског већа** изриче се ученику који учини лакшу повреду обавезе ученика или неоправдано изостане са наставе 16 до 25 часова у току школске године. Укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа. Гласање је јавно.

6.3. Поступак изрицања васпитних мера

Члан 15.

Изрицање васпитних мера за учињене лакше повреде обавеза ученика се, по правилу, врши поступно након спроведеног појачаног васпитног рада у складу са чланом 9. и 10. овог Правилника.

Појачан васпитни рад траје најмање две седмице од учињене лакше повреде обавезе ученика. Одељењски старешина након тог периода пише извештај о ефектима појачаног васпитног рада и информише ученика и родитеља.

Уколико повреде обавеза ученика у том периоду није било, појачан васпитни рад се прекида, а ученику се не изриче васпитна мера.

Уколико појачан васпитни рад није у потпуности позитивно утицао на понашање ученика изриче се васпитна мера опомена, а појачан васпитни рад се може продужити.

Ако ученик настави са чињењем лакших повреда обавеза ученика након претходно изречене мере опомена, поступак се понавља као и за већ изречену меру. У поновљеном

поступку ученику се може изрећи мера укор одељењског старешине, у зависности од ефеката појачаног васпитног рада са учеником.

Уколико ученик и након изречене мере укор одељењског старешине своје понашање не промени настави са чињењем лакших повреда обавеза ученика, покреће се поново васпитни поступак и након појачаног васпитног рада и друштвено-корисног, односно, хуманитарног рада са учеником, сазива се седница Одељењског већа које се информише о целокупном поступку.

Уколико појачан васпитни рад није у потпуности позитивно утицао на понашање ученика, Одељењско веће доноси одлуку о изрицању васпитне мере укор Одељењског већа већином гласова од укупног броја чланова Одељењског већа.

Васпитни поступци се могу прекинути на основу ефеката појачаног васпитног рада осим у случају неоправданог изостајања.

Члан 16.

Одељењски старешина у случају неоправданог изостајања ученика са наставе предузима неопходне активности из члана 10. и 15. овог Правилника, а васпитне мере се изричу поступно.

Када ученик неоправдано изостане са наставе или других облика васпитно-образовног рада до 10 часова, одељењски старешина писмено обавештава родитеља о броју неоправданих изостанака ученика.

7. ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА И ПОВРЕДА ЗАБРАНЕ

7.1. Теже повреде обавеза ученика

Члан 17.

Теже повреде обавеза ученика су:

1. уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
2. преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
3. уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
4. поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
5. уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
6. понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
7. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
 9. учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.
- За повреде из става 1. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

7.2. Повреда забране

7.2.1. Забрана дискриминације

Члан 18.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

7.2.2. Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 19.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик један пут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања, чија је последица стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под физичким насиљем, у смислу Закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу Закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу Закона, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу Закона, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу Закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења - Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу - Чувам те.

7.2.3. Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 20.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Поступање школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 21.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110-112. Закона, односно, члана 18 -20. овог Правилника, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Члан 22.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

8. ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНО- ДИСЦИПЛИНСКИХ МЕРА

8.1. Васпитно-дисциплинске мере

Члан 23.

Васпитно-дисциплинске мере изричу се за тежу повреду обавезе из члана 83. Закона и члана 17. овог Правилника, као и за учињену повреду забране из члана 110-112. Закона, односно, члана 18 -20. овог Правилника:

1. за тежу повреду обавеза ученика, васпитно-дисциплинска мера:
 - (1) укор директора,
 - (2) укор наставничког већа,
 - (3) искључење ученика из школе, уколико друге изречене мере и активности не доводе до побољшања у понашању ученика;
2. за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона, односно, члана 18 -20. овог Правилника, васпитно-дисциплинска мера:
 - (1) укор директора или укор наставничког већа,
 - (2) искључење ученика из школе.

Када се ученику изрекне мера искључење из школе, школа је дужна да о томе обавести надлежни центар за социјални рад, како би предузели мере из своје надлежности.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 14. овог Правилника.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110–112. Закона, односно, члана 18 -20. овог Правилника, озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Мера из става 1. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени Тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. Закона, односно, члана 18 -20. овог Правилника на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери искључење ученика из школе, а директор решење о искључењу ученика из школе.

8.2. Васпитно-дисциплински поступак

Члан 24.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110-112. Закона, односно, члана 18 -20. овог Правилника школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110-112. Закона, односно, члана 18 -20. овог Правилника у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110-112. Закона, односно, члана 18 -20. овог Правилника, закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, односно, члана 17. став 1. тач. 4) и 5) овог Правилника, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно од става 8. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, односно, члана 17. став 1. тач. 4) и 5) овог Правилника, и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, односно, члана 17. став 1. тач. 4) и 5) овог Правилника, и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11. овог члана.

Током удаљења ученика из става 11. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик средње школе, родитељ, односно други законски заступник, поднесе захтев да се ученик испише из школе, школа ће донети решење којим се издавање исписнице одлаже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

На решење из става 17. овог члана ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца исписнице, приликом уписивања ученика у другу школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Ближе услове, начин, садржај, дужину, место и време обављања и друга питања од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 9. овог члана прописује министар.

8.2.1. Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка

Члан 25.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка директор школе доноси на основу Захтева за покретање васпитно-дисциплинског поступка који подноси одељењски старешина.

Одељењски старешина одмах, а најкасније у року од пет радних дана од сазнања да је ученик учинио тежу повреду обавезе ученика подноси директору Школе Захтев за покретање васпитно-дисциплинског поступка, а за учињену повреду забране из чл. 110-112. Закона, односно, члана 18 -20. овог Правилника, Захтев подноси одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 2. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, односно, члана 17. став 1. тач. 4) и 5) овог Правилника, одељењски старешина подноси Захтев директору за покретање васпитно-дисциплинског поступка одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

8.2.2. Обавештавање о сазнању за учињену повреду обавезе

Члан 26.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка доноси се у писаном облику и садржи податке о ученику (име и презиме ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе, као и назначење одредби овог Правилника, односно Закона којима је регулисано да учињено дело представља повреду обавезе ученика.

Закључак се доставља ученику, родитељу, односно другом законском заступнику ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем тиму.

Закључак садржи и време и место одржавања расправе у васпитно-дисциплинском поступку.

8.2.3. Позивање на расправу у васпитно-дисциплинском поступку

Члан 27.

Ученик против кога се води васпитно-дисциплински поступак, његов родитељ, односно други законски заступник ученика, позива се на расправу писаним путем достављањем Закључка о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

Закључак, који садржи и време и место одржавања расправе, мора бити благовремено уручен.

Када је то потребно, на расправу се позивају и сведоци благовременим достављањем позива.

8.2.4. Ток поступка

Члан 28.

Поступак за утврђивање васпитно-дисциплинске одговорности ученика води директор Школе.

Изузетно, у случају спречености директора, расправу може водити други запослени кога овласти директор Школе. Овлашћено лице предузима све радње као и директор, изузев изрицања васпитно-дисциплинске мере.

Васпитно-дисциплински поступак води се применом правила општег управног поступка.

Члан 29.

Расправу отвара директор Школе.

Расправи присуствују: лице које је директор Школе решењем одредио да води записник; ученик против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, одељењски старешина, представник психолошко-педагошке службе, секретар школе, а по потреби сведоци и остали учесници.

Пре почетка расправе директор Школе утврђује да ли су присутна сва позвана лица, што се констатује записнички.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, мора бити саслушан и дати писану изјаву. Изјава се уноси у записник.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове позиву да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Расправа почиње читањем Закључка о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

После читања Закључка приступа се утврђивању чињеница од значаја за одлучивање, изношењем чињеница и доказа од стране одељењског старешине и представника психолошко-педагошке службе, као и сведока и других учесника.

Ученик против кога се води поступак, односно, његов родитељ или други законски заступник ученика, износи чињенице и доказе у његову одбрану које могу представљати олакшавајуће околности приликом одлучивања о васпитно-дисциплинској мери.

8.2.5. Записник о вођењу васпитно-дисциплинског поступка

Члан 30.

О току васпитно-дисциплинског поступка води се записник.

У записник се уносе подаци који су неопходни за доношење одлуке о одговорности ученика против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак (подаци о ученику и подаци о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика,

односно забране, с позивом на Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка, утврђени докази, постојање олакшавајућих односно отежавајућих околности и др.).

Записник мора да буде уредан, прецизан, јасан и читљив и да садржи само податке о повреди обавезе ученика која је предмет расправе.

Записник садржи:

- назив Школе, деловодни број и место,
- место, дан и час када је одржано саслушање,
- податке о ученику против кога се води васпитно-дисциплински поступак и податке о родитељу, односно другом законском заступнику, учесницима и сведоцима у поступку позваним на саслушање,
- податке о лицима која присуствују саслушању,
- да ли је прочитан Закључак,
- опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране,
- време, место и начин извршења повреде односно забране,
- изјаве ученика, родитеља односно другог законског заступника као и свих осталих учесника и сведока дате на записник,
- утврђене доказе за извршену тежу повреду обавезе односно повреду забране,
- постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности.

Записник се након саслушања даје учесницима да прочитају и својим потписом дају сагласност на његов садржај. Евентуалне примедбе на Записник се уносе у исти пре његовог потписивања.

У већ потписаном Записнику не сме се ништа додавати ни мењати.

Записник који је сачињен сагласно пропису јесте јавна исправа и доказ о току и садржини предузетих радњи и датих изјава.

8.2.6. Доношење одлуке

Члан 31.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка Школа може да донесе следећу одлуку:

- да обустави поступак када је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником, а предузете активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица;
- да изрекне меру из члана 23. став 1. овог Правилника.

Васпитно-дисциплински поступак обуставља се решењем директора Школе.

Ученику се за повреду обавезе и забране може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Члан 32.

При изрицању васпитно-дисциплинске мере за учињену тежу повреду обавезе и за учињену повреду забране узимају се у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности, а нарочито:

- тежина учињене повреде и њене последице,
- степен утврђене одговорности ученика,
- услови под којима је повреда учињена,
- раније понашање ученика и однос према обавезама у Школи,
- понашање после учињене повреде,
- Извештај о појачаном васпитном раду,
- друге околности које би могле да буду од утицаја на изрицање врсте васпитно-дисциплинске мере.

Члан 33.

Укор директора изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно-образовног рада преко 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе и за учињену другу тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика или повреде забране, директор Школе решењем изриче васпитно-дисциплинску меру: укор директора.

Решење директора Школе којим се изриче васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана садржи: име и презиме ученика, назив одељења, кратак опис повреде коју је ученик учинио, време и место извршења повреде, врсту повреде, датум и број закључка о покретању поступка, чињенице до којих се дошло на расправи, резултате појачаног васпитног рада и друга доказна средства.

Уколико је мера изречена због неоправданог изостајања, решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере садржи и обавештење да ће се, уколико ученик настави да неоправдано изостаје са наставе или других облика образовно- васпитног рада 7 или више часова након изречене васпитно-дисциплинске мере укор директора, покренути васпитно-дисциплински поступак за изрицање васпитно-дисциплинске мере укор Наставничког већа.

У случају утврђене теже повреде обавезе ученика за коју није прописана поступност у изрицању васпитно дисциплинских мера или у случају повреде забране, након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности ученика, директор може упутити Наставничком већу предлог за изрицање васпитно-дисциплинске мере из његове надлежности.

Члан 34.

Укор наставничког већа изриче се уз поступност у одлучивању:

- ученику који после изречене васпитно дисциплинске мере укор директора због неоправданог изостајања неоправдано изостане са наставе и других облика васпитно образовног рада још 7 или више часова,
- ученику који после изречене васпитно дисциплинске мере укор директора због учесталог чињења лакших повреда обавеза ученика настави са чињењем истих, а нарочито првог нивоа вршњачког насиља.

Укор наставничког већа се може изрећи без поступности у одлучивању за остале теже повреде обавеза ученика и за повреду забране.

Наставничко веће доноси, већином гласова од укупног броја чланова, одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере из става 1. и 2. овог члана. Гласање је јавно.

Одлука Наставничког већа којом се изриче васпитно-дисциплинска мера из става 1. и 2. овог члана садржи име и презиме ученика, назив одељења, опис повреде коју је ученик учинио и број гласова.

На основу одлуке Наставничког, већа директор школе доноси решење о изрицању васпитно- дисциплинске мере: укор Наставничког већа.

Уколико је мера изречена због неоправданог изостајања, саставни део Решења је обавештење да ће, уколико ученик настави да неоправдано изостаје са наставе или других облика образовно- васпитног рада 7 или више часова након изречене васпитне-дисциплинске мере укор Наставничког већа, покренути васпитно-дисциплински поступак за изрицање васпитно-дисциплинске мере искључење из школе.

Члан 35.

Искључење ученика из школе Наставничко веће изриче се уз поступност у одлучивању:

- ученику који после изречене васпитно дисциплинске мере укор наставничког већа због неоправданог изостајања неоправдано изостане са наставе и других облика васпитно образовног рада још 7 или више часова,
- ученику који после изречене васпитно дисциплинске мере укор наставничког већа због учесталог чињења лакших повреда обавеза ученика настави са чињењем истих, а нарочито првог нивоа вршњачког насиља.

Искључење ученика из школе Наставничко веће изриче без поступности у одлучивању за остале теже повреде обавеза ученика и за повреду забране.

Наставничко веће доноси, већином гласова од укупног броја чланова, одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере из става 1. и 2. овог члана. Гласање је јавно.

Одлука Наставничког већа којом се изриче васпитно-дисциплинска мера из става 1. и 2. овог члана садржи име и презиме ученика, назив одељења, опис повреде коју је ученик учинио и број гласова.

На основу одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о изрицању васпитно- дисциплинске мере: искључење ученика из школе.

Члан 36.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере ученику мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа с бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Потписано и оверено решење, са бројем и датумом доношења, доставља се ученику, његовом родитељу, односно законском заступнику лично или препорученом пошиљком, са повратницом.

9. ДРУШТВЕНО-КОРИСНИ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНИ РАД

Члан 37.

Друштвено-корисни, односно хуманитарни рад са ученицима се реализује у складу са Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 10/2024).

Друштвено-корисни и хуманитарни рад који се реализује у оквиру појачаног васпитног рада јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања.

Друштвено-корисни, односно хуманитарни рад се планира и реализује у оквиру појачаног васпитног рада ученика за учињену лакшу и тежу повреду обавеза ученика, као и повреду забране утврђене законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, а водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

У ситуацији повреде забране или теже повреде обавеза ученика, када се израђује план појачаног васпитног рада за ученика, тим за заштиту у сарадњи са родитељима, одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

Родитељ потписује сагласност за друштвено-корисни, односно хуманитарни рад који се одређује Решењем уз појачан васпитни рад са учеником.

У ситуацијама лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршњачког насиља, када се планирају активности појачаног васпитног рада за ученика, одељенски старешина у сарадњи са родитељима одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

Родитељ је дужан да активно учествује у остваривању плана појачаног васпитног рада, као и реализацији друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Родитељ је одговоран ако ученик одбије да учествује у реализацији активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, у складу са законом.

Члан 38.

За друштвено-користан рад прописује се временски период/динамика, начин остваривања, праћења и извештавања о остваривању и ефектима активности у оквиру плана појачаног васпитног рада.

Приликом одређивања активности друштвено-корисног рада у оквиру појачаног васпитног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности.

Друштвено-користан рад мора бити тако организован да не сме да угрози психички и физички интегритет учесника, безбедност и здравље.

У ситуацији када се друштвено-корисни рад планира за ученика који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење тима за инклузивно образовање.

Препоручено трајање активности је од 30 до 60 минута и динамика остваривања одређује се у складу са карактеристикама активности и планом појачаног васпитног рада

(препоручено је да активности буду организоване до четири пута недељно током четири недеље).

9.1. Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада

Члан 39.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у школи:

- Лакша повреда обавеза ученика: 2 пута недељно током 2 седмице
- Поновљена лакша повреда обавеза: 3 пута недељно током 3 седмице
- Тежа повреда обавеза ученика: 3 - 4 пута недељно током 2 - 4 седмице
- Повреда забране: 4 пута недељно током 2 - 3 седмице

У случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреде забране када се васпитно-дисциплински поступак окончава доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања, трајање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада се планира до дана доношења Решења.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреду забране када је ученик удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада, друштвено-користан рад ће ученик обавити по повратку на наставу.

9.2. Одређивање и праћење друштвено-корисног, односно хуманитарног рада

Члан 40.

Активности одређене за лакше повреде обавеза ученика одређује и прати њихово остваривање одељењски старешина самостално, а ако је потребно - уз подршку члана одељенског већа или стручног сарадника.

Активности одређене за теже повреде обавеза ученика и повреду забране прати одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди директор Решењем.

9.3. Евидентирање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада и извештавање о његовим ефектима

Члан 41.

Евиденцију о току спровођења активности води одељењски старешина.

Након периода одређеног за реализацију друштвено-корисног рада одељењски старешина сачињава извештај о реализацији тог рада и његовим ефектима.

Извештај о реализацији друштвено-корисног рада је саставни део документације коју води одељењски старешина у васпитном, односно, васпитно-дисциплинском поступку. Уколико је реч о повреди забране, Извештај је саставни део и документације Тима за заштиту.

9.4. Активности у оквиру друштвено-корисног, односно хуманитарног рада

Члан 42.

У оквиру појачаног васпитног рада, приликом планирања активности друштвено-корисног рада потребно је да се узму у обзир особености ученика и врста повреде која је извршена.

Планиране активности не смеју угрожавати достојанство, психички и физички интегритет ученика, безбедност и здравље.

Активности морају бити примерене узрасту и у смислено логичкој вези са учињеном повредом обавеза ученика, односно повредом забране.

Одабрана активност друштвено-корисног рада треба да има за сврху развој вредносног система ученика који је извршио насиље и реализација те активности не сме доводити до виктимизације особе која је претрпела насиље.

9.4.1. Активности за лакшу повреду обавеза ученика

Члан 43.

Активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада за лакшу повреду обавеза ученика су:

- продужетак обавезе редара;
- писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке; помоћ у размештању клупа, одржавању простора и др.);
- помоћ ученицима у одељењу у учењу, у изради домаћих задатака, у припреми пројеката и других активности;
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.);
- уређење школског простора и простора око школе (нпр. чишћење снега, окопавање цвећа, фарбање ограда или клупа);
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;
- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником;
- припрема/организовање представе, презентација видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повредом обавезе;
- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и др.

9.4.2. Активности за тежу повреду обавеза ученика

Члан 44.

Активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада за теже повреде обавеза ученика су:

- Организовање хуманитарних акција за вулнерабилне/осетљиве групе (представа, концерата, манифестација, изложба, прикупљања прилога, играчака и донирање, хуманитарни базари, спортске манифестације и сл.);
- Организовање еколошких акција, акција заштите животне средине и животиња, акција рециклаже у установи и у сарадњи са локалном заједницом или релевантним институцијама, организацијама; обуке и предавања на тему екологије, заштите животне средине и примарне рециклаже ради подизања еколошке свести;
- Уређење простора школе или у локалној заједници - паркова, спортских терена, дворишта школе (сађење дрвећа, цвећа, постављање кућица за птице у школском дворишту и градском парку и сл.);
- Организовање тематских трибина, предавања, округлих столова, радионица на различите теме (превенције насиља, ментално здравље младих, здрави стилови живота, полно преносиве болести, психоактивне супстанце, заштита од нежељене трудноће, сексуално васпитање, пандемијске болести и значај хигијене и др.);
- Активно укључивање ученика у ученичке организације и тимове (ученички парламент, вршњачки тим, тим за медијацију и сл.);
- Формирање ученичких клубова који би се бавили волонтерским активностима у оквиру школе (међувршњачком подршком, књижевни клубови и др.);
- Укључивање ученика у различите пројектне/истраживачке активности школе (припрема простора, материјала, промотивног материјала, реализација активности, презентација и сл.);
- Укључивање ученика у организованим активностима школе - вршњачку подршку за учење, у оквиру додатне и допунске наставе, припреме за завршни испит, подршку ученицима у учењу;
- Укључивање ученика у организацији и реализацији различитих активности школе у циљу превенције насиља и дискриминације (предавања, радионице, Форум театар, Жива библиотека и др.);
- Креирање плана активности поводом обележавања значајних дана/датума током школске године (Међународни дан толеранције, Међународни дан заштите деце од насиља, Светски дан менталног здравља, Дечија недеља, Међународни дан деце, Међународни дан особа са инвалидитетом и сл.);
- Друге активности друштвено-корисног рада у смислу овог Правилника.

9.4.3. Активности за повреду забране прописане законом

Члан 45.

Активности друштвено-корисног и хуманитарног рада за повреде забране су:

- организовање предавања/презентације на тему људских права, као и права деце;
- организовање предавања/презентације за ученике на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима;

- организовање предавања/презентације за ученике на теме заштите од насиља, злостављања и заменаривања и дискриминације;
- организовање предавања/презентације за родитеље на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима у сарадњи са стручним сарадником и/или наставником;
- учествовање у организацији хуманитарне акције за помоћ и подршку угроженима (Црвени крст и др.);
- подршка педагошком асистенту или личном пратиоцу у пружању подршке ученицима.

Члан 46.

Активности предвиђене чланом 43, 44. и 45. се могу комбиновати, а у складу са специфичностима, могућностима, потребама и циљевима школе, а све у циљу креирања прихватајућег и толерантног окружења, развоја емпатије и неговања односа међусобног уважавања, сарадње и ненасилне комуникације.

10. ИЗРЕЧЕНЕ ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ И ОЦЕНА ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 47.

На оцену из владања у току школске године, утичу васпитне и васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде ученика прописане овим Правилником, за теже повреде обавеза ученика и за повреде забране прописане Законом.

За **изречену меру укор одељењског старешине** ученику се утврђује оцена из владања - врло добро (4).

За изречену меру **укор одељењског већа** ученику се утврђује оцена из владања - добро (3).

За изречену меру **укор директора** ученику се утврђује оцена из владања - задовољавајуће (2).

За изречену меру **укор наставничког већа** ученику се утврђује оцена из владања - незадовољавајуће (1).

Изузетно, одељењски старшина по прибављеној процени Тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110-112. Закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

11. МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ

Члан 48.

Ученик, односно родитељ или други законски заступник, одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи или организацијама у којима се изводи део програма образовно-

васпитног рада, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом, и дужан је да је надокнади.

Члан 49.

О насталој штети сачињава се записник. Записник сачињава предметни или дежурни наставник или други запослени.

Члан 50.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком.

Закључак садржи: име и презиме ученика, време, место, начин на који је проузрокована штета, као и све потребне доказе.

Постојање штете, висину, околности под којима је настала, ко је проузроковао одређује трочлана комисија коју именује директор Школе. Одељењски старешина је обавезно члан комисије.

Ако се не може утврдити починилац штете, или ако штету учини група ученика или цело одељење, одговорност за насталу штету сносиће сви солидарно.

Члан 51.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

Члан 52.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника, као и групе ученика, и року за надокнаду штете.

Накнада штете уплаћује се на текући рачун Школе, односно организације којој је штета нанета. Ако ученик, односно родитељ или други законски заступник, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно други законски заступник буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

На решење директора о материјалној одговорности ученика, ученик, његов родитељ или законски заступник може изјавити жалбу Школском одбору у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

12. ПРАВНА ЗАШТИТА

12.1. Правна заштита ученика

Члан 53.

На изречену васпитну меру опомена, укор одељењског старешине и укор Одељењског већа ученик, родитељ, односно законски заступник ученика нема право на правну заштиту.

Члан 54.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110-112. Закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из Школе родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

12.2. Заштита података о ученику

Члан 55.

Школа обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података прикупљених у васпитном и васпитно-дисциплинском поступку у складу са Законом и посебним законима.

13. ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 56.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама води се евиденција.

Евиденцију води одељењски старшина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности и Статутом Школе.

Одељењски старшина води евиденцију о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама у току школске године за сваког ученика у књизи евиденције о образовно-васпитном раду у средњој школи.

Одељењски старшина уписује васпитно-дисциплинску меру у ђачку књижицу.

14. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

Поступци започети по раније важећем правилнику окончаће се по истом уколико је то повољније по ученика.

Члан 58.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи **Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика**, деловодни број 113-3/4 од 28.03.2018. године.

Председник Школског одбора

Милица Ристовић- Саратлија

Овај Правилник усвојен је на седници Школског одбора одржаној дана

02.02.2026. године, дел. бр. одлуке 102 од 02.02.2026.

Објављен је на огласној табли Школе дана 03.02.2026.године.